

Beelden: (c) Europese Commissie
Design en vormgeving: (c) Lazar Backovic

Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε. ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΤΩΝ ΔΥΤΙΚΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ: ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙΤΕ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΘΕΙΤΕ!

Ευρώπη:
μία ιστορία διεύρυνσης
σελ. 2-3

Τα Βαλκάνια:
ορισμένα ιστορικά στοιχεία
σελ. 4-5

Στοιχεία για τις χώρες:
το γνωρίζατε;
σελ. 6-7

Βρείτε τα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων στην καρδιά της Ευρώπης! / ΧΑΡΤΗΣ, σελ. 8-9
Ακολουθήστε τα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων στο δρόμο τους προς την Ε.Ε.! / ΧΡΟΝΙΚΟ, σελ. 2-15

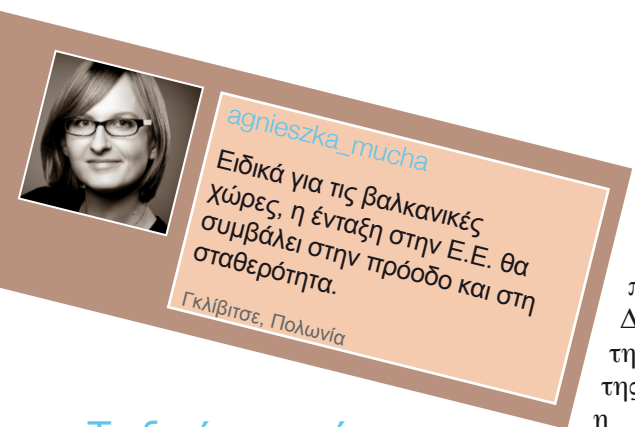
Κόστη και οφέλη
από την ένταξη στην Ε.Ε.
σελ. 10-11

Η διεύρυνση της Ε.Ε.
σελ. 12-13

Η Ευρώπη
για τους εκπαιδευτικούς
σελ. 14-15

ΕΥΡΩΠΗ – ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ

Το ξεκίνημα μίας μικρής ομάδας

Η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης ξεκίνησε από μία μικρή ομάδα κρατών της Κεντρικής και της Δυτικής Ευρώπης. Το Βέλγιο, η Γαλλία, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Ιταλία, οι Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο διοργάνωσαν το 1951 μία διακυβερνητική διάσκεψη στο Παρίσι. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα, η οποία διέθετε υπερεθνικά όργανα, διασφάλιζε την ειρήνη ανάμεσα στα κράτη-μέλη. Το 1957 οι Έξι ίδρυσαν με βάση τις ίδιες αρχές την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), η οποία αποτελεί

το 1973, η πρώτη διεύρυνση πραγματοποιήθηκε και η Δανία, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, και η Δημοκρατία της Ιρλανδίας κατέστησαν μέλη. Το πιο ισχυρό κίνητρο που προσήλκυσε τα τρία κράτη υπήρξε η οικονομική ανάπτυξη στην κοινή αγορά της ΕΟΚ, όπου είχε δημιουργηθεί μία τελωνειακή ένωση και ένα σταθερό σύστημα εμπορικών κανόνων.

Η ένταξη της Ελλάδας το 1981 και κατόπιν της Ισπανίας και της Πορτογαλίας το 1986 πραγματοποιήθηκαν υπό παρόμοιες συνθήκες. Και οι τρεις είχαν εξέλθει από αυταρχικά στρατιωτικά καθεστώτα και δεν διέθεταν επαρκώς ανεπτυγμένες οικονομίες της αγοράς. Για τη σταθεροποίηση της δημοκρατίας χρειάζονταν ένα

σε μεταγενέστερες και υπό εξέλιξη διευρύνσεις.

Πέρα από την αντιπαράθεση των Συνασπισμών

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη στο τέλος της δεκαετίας του 1980 και στις αρχές εκείνης του 1990 επέτρεψαν την επανένωση της Γερμανίας, οδηγώντας έτσι στην ένταξη της πρώην Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας και κατ' επέκταση στην πρώτη διεύρυνση σε χώρα του πρώην Ανατολικού Συνασπισμού.

Το 1995 η Αυστρία, η Σουηδία και η Φινλανδία έγιναν τα πρώτα νέα μέλη της Ε.Ε., η οποία είχε δημιουργηθεί δύο χρόνια νωρίτερα. Την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου και τα τρία κράτη δεσμεύονταν από την προσήλωσή τους στην ουδετερότητα και παρέμειναν εκτός των κόλπων της Κοινότητας μέχρι την κατάρρευση του Κομμουνιστικού Συνασπισμού.

Η μεγάλη διεύρυνση

// 02|05|1991
Αναταρχές στο Μπόροβο-Σέλο κοντά στο Βούκοβαρ (Ανατολική Κροατία). Απαρχή της κατάρρευσης της Γιουγκοσλαβίας και των λεγόμενων «γιουγκοσλαβικών πολέμων».

// 27|05|1991
Αρχή του δεκαήμερου πολέμου ανάμεσα στη Σλοβενία και στον γιουγκοσλαβικό ομοσπονδιακό στρατό.

// 29|04|1991
Μετά από διαδηλώσεις των φοιτητών τον Δεκέμβριο του 1990 και τον Φεβρουάριο του 1991, η Αλβανία υιοθετεί το πρώτο της Σύνταγμα που εμφορείται από τις αρχές του κράτους δικαίου και της δημοκρατίας.

// 25|06|1991
Η Κροατία και η Σλοβενία ανακηρύσσουν την ανεξαρτησία τους από τη γιουγκοσλαβική ομοσπονδία.

// 25|08|1991
Αρχή της εκστρατείας για το Βούκοβαρ και πρώτη εθνοκάθαρση των μη Σέρβων.

// 19|12|1991
Αντιδρώντας στην ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Κροατίας, η περιοχή της Κράινα αποσχίζεται. Το 1995 η περιοχή έγινε και πάλι τμήμα της Κροατίας.

// 05|03|1992
Η Βοσνία και Ερζεγοβίνη ανακηρύσσει την ανεξαρτησία της από τη γιουγκοσλαβική ομοσπονδία.

κριτήρια της Κοπεγχάγης τις σιωπηρά προϋπάρχουσες προϋποθέσεις για την ένταξη ενός κράτους. Αυτά τα κριτήρια δεσμεύουν εξίσου τα υφιστάμενα μέλη της Ε.Ε. Για τις νέες χώρες που καταθέτουν αίτηση προσχώρησης, η Επιτροπή κατέστησε τα κριτήρια ολοένα πιο συγκεκριμένα, θέτοντας ενδιάμεσους σταθμούς ελέγχου.

Τσεχία– κατέστησαν μέλη της Ε.Ε.^[2] Ακολούθησαν το 2007 η Βουλγαρία και η Ρουμανία. Το 2007 η Ε.Ε. ενώνει 27 κράτη-μέλη.

Λόγοι ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Μετά από σχεδόν 40 χρόνια διευρύνσεων, ορισμένοι λόγοι που οδηγούν τα κράτη να επιζητούν να καταστούν μέλη της Ε.Ε. έχουν γίνει ξεκάθαροι.

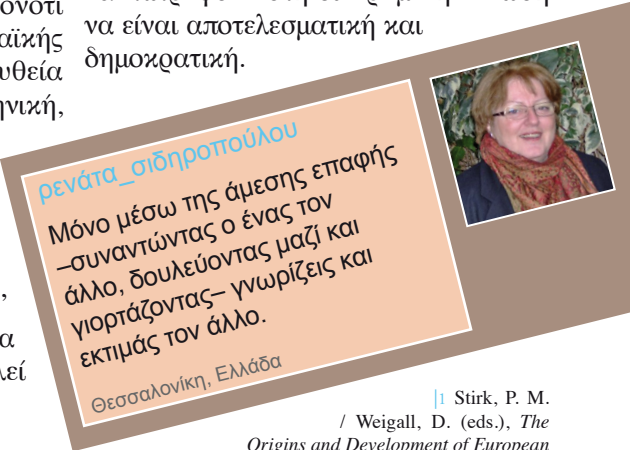
Υπάρχει μία τριάδα στόχων: δημοκρατία, οικονομία της αγοράς και επιστροφή στην Ευρώπη.^[3] Σε ευρύτερο πλαίσιο, η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση χαρακτηρίζεται από τα στάδια της υπέρβασης του εθνικισμού, της υπέρβασης του ιμπεριαλισμού, της υπέρβασης της αντιπαράθεσης των Συνασπισμών και της υπέρβασης του κομμουνισμού. Οι επιμέρους συνθήκες ενδέχεται να διαφέρουν κατά πολύ. Αλλά οι ενισχυτικές παράμετροι –διασφάλιση της ανεξαρτησίας, σταθεροποίηση της δημοκρατίας και παραγωγή οικονομικού πλούτου– παραμένουν οι κοινές αξίες των κρατών-μελών και των λαών της Ε.Ε.

«Για τη συμμετοχή απαιτείται η υποψήφια χώρα να έχει επαύχει τη σταθερότητα των θεσμών που

ανταγωνιστικής πίεσης και των δυνάμεων της αγοράς στο πλαίσιο της Ένωσης. Η συμμετοχή προϋποθέτει την ικανότητα των υποψηφίων να αναλάβουν τις υποχρεώσεις του μέλους, μεταξύ των οποίων και την υιοθέτηση των στόχων της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης».^[4]

Αυτές οι υποχρεώσεις για τις υποψήφιες χώρες, ονομάζονται τα τρία κριτήρια πολιτικής, οικονομίας και του κοινοτικού κεκτημένου (το υπάρχον και το αναπτυσσόμενο νομικό σύστημα), μαζί με τη δεδηλωμένη βούληση να προχωρήσουν περαιτέρω στη διαδικασία της ολοκλήρωσης.

Συχνά, ωστόσο, παραμένει ξεχασμένο το τέταρτο κριτήριο της Κοπεγχάγης, το οποίο δεσμεύει τη διευρυνόμενη Ε.Ε. και τα κράτη-μέλη της να προχωρήσουν στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις προκειμένου να επιτρέψουν στη διευρυμένη Ένωση να είναι αποτελεσματική και δημοκρατική.

[1] Stirk, P. M. / Weigall, D. (eds.), *The Origins and Development of European Integration. A Reader and Commentary*, London: Pinter, 1999, σ. 126.

[2] Pollak, J. / Slominski, P., *Das Politische System der EU*, Wien: Facultas, 2006, σσ. 17-51.

τον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) σήμερα.^[1]

Πρώτες διευρύνσεις

Πέρασαν 16 χρόνια μέχρι που, το

σταθερό δημοκρατικό υπόβαθρο σε μία ομάδα εταίρων. Εκ των υστέρων, το εγχείρημα φαίνεται ότι λειτούργησε ικανοποιητικά και έδωσε –στην πραγματικότητα– εξακολουθεί να δίνει– ισχυρή ώθηση

Η μεγαλύτερη διεύρυνση πραγματοποιήθηκε την 1η Μαΐου 2004, οπότε δέκα κράτη –η Εσθονία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Μάλτα, η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Σλοβακία, η Σλοβενία και η

εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων, τη λειτουργία της οικονομίας της αγοράς καθώς και την ικανότητα αντιμετώπισης

[3] Lippert, B., “Glanzloser Arbeitserfolg von Epochaler Bedeutung”, στο: B. Lippert, *Bilanz und Folgeprobleme der EU-Erweiterung*, Baden-Baden: Nomos, 2004, σ. 21.

[4] http://www.europarl.europa.eu/enlargement/ec/pdf/cop_en.pdf (πρόσβαση: Ιανουάριος 2011).

ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ – ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα Βαλκάνια στις διαμάχες της ευρωπαϊκής ιστορίας

«Η ευρωπαϊκή ιστορία του 20ού αιώνα ξεκίνησε στα Βαλκάνια. Η φτώχεια και οι εθνικοί ανταγωνισμοί απομόνωσαν τους λαούς και προκάλεσαν μίση».¹

tjitske_jongsma
Θα έλεγα: εάν πληρούν τις προϋποθέσεις, πρέπει να τους δοθεί μία ευκαιρία.
Μπουρντάρντ (Φρίσλαντ), Ολλανδία

Σπάνια κάποιος συνδέει τον όρο «Βαλκάνια» με τα Βαλκάνια. Όρη όταν μιλά για την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η οποία εκτείνεται από τη Μαύρη Θάλασσα έως την Αδριατική. Συνήθως αναφέρεται συνεινικά στην πρώην Γιουγκοσλαβία (Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Κοσσυφοπέδιο βάσει της Απόφασης 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, Κροατία, Μαυροβούνιο, Πρώην

ξεκινούν στη Rennweg» – ένα δρόμο στα νοτιοανατολικά της Βιέννης.² Ο Ουίνστον Τσόρτσιλ λέγεται ότι είχε αποκαλέσει τα Βαλκάνια «το μαλακό υπογάστρο της Ευρώπης».³

Αλλά τι είναι αυτό που κάνει τα Βαλκάνια τόσο ξεχωριστά; Ο διπλός τους ρόλος ως σημείου συνάντησης και ώσμωσης είχε βαρύνουσα επίδραση ανά τους αιώνες. Σημείο συνάντησης με πολιτική διάσταση, όπου η Αυστρο-Ουγγρική, η Οθωμανική και η Ρωσική Αυτοκρατορία επεκτείνονταν η μία εις βάρος της άλλης. Η πολιτική δυναμική έθεσε σε κίνηση διαδικασίες και επηρέασε προς διαφορετικές κατευθύνσεις τον πολιτισμό και την ταυτότητα στα Βαλκάνια.

Από αυτή την άποψη, ο ρόλος των διάφορων θρησκευτικών δογμάτων συχνά υποεκτιμάται. Χαρακτηρισμένο στο παρελθόν ως «η Ιερουσαλήμ της Ευρώπης», το Σαράγεβο αποτελεί ένα εντυπωσιακό παράδειγμα που αντανακλά τη συχνά δύσκολη συνύπαρξη δογμάτων, τα οποία ούτε είναι σαφώς διαχωρισμένα, ούτε πάντα

εξεύρεσης του σωστού μίγματος πραγματικών διαφορών και κοινών θέσεων».⁵

Το 1918, η κατάρρευση ανταγωνιζόμενων αυτοκρατοριών οδήγησε σε έναν ασυγκράτητο ενθουσιασμό και είχε ως αποτέλεσμα την πρώτη ενοποιητική διαδικασία των νοτιοσλαβικών λαών στα Βαλκάνια. Αυτό το πρώτο κράτος που δημιουργήθηκε από τους Σέρβους, τους Κροάτες και τους Σλοβένους δεν ανέφερε αρκετές άλλες εθνότητες στο όνομά του. Το 1929 μετονομάστηκε σε Βασίλειο της Γιουγκοσλαβίας. Τον Απρίλιο του 1941 γερμανικές στρατιωτικές δυνάμεις εισέβαλαν στη χώρα και τη διαίρεσαν σε επιμέρους τμήματα.

Αμέσως μετά την ανεξαρτησία της το 1912, η Αλβανία, η οποία είχε υπάρξει οθωμανική επαρχία επί τέσσερις αιώνες, αντιμετώπισε διάφορες περιόδους κατοχής και προσάρτησης από τους γείτονές της. Το 1944 ο Ενβέρ Χότζα εγκαθίδρυσε μία κομμουνιστική δικτατορία, η οποία συνεργάστηκε κατά καιρούς με τη Γιουγκοσλαβία, τη Σοβιετική Ένωση και την Κίνα. Κατά τη διάρκεια του κομμουνιστικού

1991 πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες πολυκομματικές εκλογές.

Το 1943 οι Γιουγκοσλάβοι παρτιζάνοι ανακήρυξαν τη Δημοκρατική Ομοσπονδιακή Γιουγκοσλαβία. Το 1963 η χώρα ονομάστηκε Σοσιαλιστική Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας. Η Εμβληματική μορφή υπήρξε ο στρατάρχης Γκόσιπ Μπροζ Τίτο. Όχι μόνο ηγήθηκε των παρτιζάνων, αλλά του Τίτο το 1980. Το 1986,

φήμη και αποδοχή στη Γιουγκοσλαβία. Ωστόσο, πολλά προβλήματα παρέμειναν άλυτα: ισότητα και ισορροπία ανάμεσα στις εθνικές ομάδες, οικονομικές διαφορές ανάμεσα στο νότο και στο βορρά, κυρίαρχες ομάδες εναντίον καταπιεζόμενων μειονοτήτων. Οι μεταρρυθμίσεις αποδείχθηκαν ανεπαρκείς μετά το θάνατο του Τίτο το 1980. Το 1986,

στη Γιουγκοσλαβία. Στη Βοσνία και την Ερζεγοβίνη, στην Κροατία και στη Σερβία, εθνικιστικά προσανατολισμένα πολιτικά κόμματα ανήλθαν στην εξουσία.⁶

INFO

Η Ελλάδα και τα Βαλκάνια

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, παρά τις τοπικές εντάσεις, η Ελλάδα προώθησε σταθερά την πολιτική της περιφερειακής συνεργασίας και ανάπτυξης. Η συμμετοχή σε περιφερειακές πρωτοβουλίες και οργανισμούς, τα διμερή δίκτυα οικονομικής και πολιτικής υποστήριξης, όπως επίσης και η υποστήριξη σημαντικών περιφερειακών πολιτικών της Ε.Ε., αποτέλεσαν τα μέσα που χρησιμοποίησε η Ελλάδα προκειμένου να προωθήσει τις διαδικασίες πολιτικής και οικονομικής εξέλιξης στα Δυτικά Βαλκάνια. Κατά συνέπεια, η Ελλάδα δεν κατέστη απλώς ένας από τους ισχυρότερους εμπορικούς και επενδυτικούς δρώντες στην περιοχή, αλλά επιπλέον οικοδόμησε ταχύτατα στενές σχέσεις με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, βασισμένες στον αμοιβαίο σεβασμό του διεθνούς δικαίου και των ευρωπαϊκών κανόνων. Η σταθεροποίηση που παρατηρείται στα Δυτικά Βαλκάνια κατά τα τελευταία χρόνια, διευκολύνει την ευρωπαϊκή προοπτική όλων των κρατών της περιοχής, γεγονός που συνάδει με την πάγια ελληνική πολιτική μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου.

monika_stadler
Οι Βενετοί είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικοί ως προς την ένταξη των Βαλκανίων στην Ε.Ε., αλλά γνωρίζουν εξίσου τα πλεονεκτήματα που υπάρχουν και για τις δύο πλευρές.
Μπασάνο, Ιταλία

εξελέγη πρωθυπουργός και αργότερα λίγο καιρό μετά την απαίτηση έγινε πρόεδρος της χώρας. Παρά το γεγονός ότι το καθεστώς προσομοίαζε αναγνωριστεί το καθεστώς της

¹ Κοσσυφοπέδιο βάσει της Απόφασης 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

² Kaplan, Robert D., “Die Geister des Balkans. Eine Reise durch die Geschichte und Politik eines Krisengebiets“, Hamburg, 1993, σ. 22.

³ Συνέντευξη του Slavko Ninić στον Robert Sommer, Augustin. Die erste österreichische Boulevardzeitung, Απρίλιος 2005.

⁴ Herm, G., Der Balkan. Das Pulverfass Europas, Düsseldorf/Wien/Moskau, 1993, σ. 320.

⁵ 13/09/1995 Η Ελλάδα και η ΠΓΔΜ υπογράφουν την Ενδιάμεση Συμφωνία με την οποία επιλύονται τα περισσότερα διμερή προβλήματα.

⁶ “Sarajevo. Risse im Asphalt”, στο: Ihlau, O. / Mayr, W., Minenfeld Balkan. Der unruhige Hinterhof Europas, Bonn, 2009, σ. 111.

⁷ Banać, I., “Jugoslawien, 1918-1941”, στο: Melčić, D. (Hg.), Der Jugoslawienkrieg. Handbuch zu Vorgeschichte, Verlauf und Konsequenzen, 2. Aufl., Wiesbaden, 2007, σ. 166.

⁸ Džihic, V., Newcomer Balkan. Historischer Hintergrund, Vortrag Wiesbaden, 9 Δεκεμβρίου 2009.

// 08/04/1993
Ο ΟΗΕ δέχεται ως μέλος του την ΠΓΔΜ, αποδεχόμενος αυτή την προσωρινή ονομασία μέχρι την οριστική διευθέτηση της εκκρεμότητας του ονόματος της χώρας.

// 17/11/1993
Το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία (ΔΠΔΠΓ) εγκαινιάζει τις εργασίες του. Η Κάρλα ντελ Πόντε ορίζεται ως η πρώτη εισαγγελέας.

// 04/08/1995
Στο πλαίσιο της στρατιωτικής επιχείρησης “Oluja”, χιλιάδες Σέρβοι άμαχοι εγκαταλείπουν την Κροατία και τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη με προορισμό τη Σερβία.

// 13/09/1995
Η Ελλάδα και η ΠΓΔΜ υπογράφουν την Ενδιάμεση Συμφωνία με την οποία επιλύονται τα περισσότερα διμερή προβλήματα.

// 05/04/1992
Αρχή της πολιορκίας του Σαράγεβο, η οποία διήρκεσε 1.425 ημέρες. Σε όλη την επικράτεια της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης διεξάγονται σφοδρές συγκρούσεις.

// 09/11/1993
Η Παλιά Γέφυρα του Μόσταρ καταστρέφεται εξαιτίας σφοδρών κροατικών βομβαρδισμών. Η αναστήλωσή της δεν ολοκληρώθηκε παρά μόνο το 2004.

// 11/07/1995
Σφαγή της Σρεμπρνίτσα υπό τις διαταγές του Ράτκο Μλάντιτς. Ο στρατός της «Σερβικής Δημοκρατίας» σκοτώνει περισσότερους από 8.000 Βόσνιους (άνδρες και αγόρια) παρούσα στρατιωτών του ΟΗΕ.

// 30/08/1995
Μαζικοί αεροπορικοί βομβαρδισμοί του ΝΑΤΟ εναντίον θέσεων των Βόσνιων Σέρβων με σκοπό να εξαναγκάσουν τους Σέρβους να εγκαταλείψουν τον βαρύ οπλισμό τους.

Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Σερβία, Σλοβενία), στην Αλβανία και ενδεχομένως στην Ελλάδα, στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία. Ο καγκελάριος Μέτερνιχ παρατήρησε ότι «τα Βαλκάνια

πρόθυμα να αλληλοσυνεργαστούν».⁴

Η ενοποίηση ως ξεκίνημα για ένα κοινό μέλλον;

«Το κύριο πρόβλημα ήταν η αδυναμία

καθεστώτος, η Αλβανία παρέμεινε διεθνώς απομονωμένη. Μόνο στα τέλη της δεκαετίας του 1980, μετά το θάνατο του Χότζα, άρχισαν σταδιακά να ομαλοποιούνται οι σχέσεις της με τα γειτονικά και τα δυτικά κράτη. Το

σε εκείνο της Σοβιετικής Ένωσης, η Γιουγκοσλαβία ακολούθησε τον δικό της δρόμο. Το 1948 ο Τίτο διέρρηξε τις σχέσεις του με τον Στάλιν και υποστήριξε την ιδέα της αδέσμευτης πολιτικής, η οποία απέφερε διεθνή

ομόσπονδης δημοκρατίας αντί της αυτόνομης επαρχίας, ο Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς ανέλαβε την εξουσία στη Σερβία. Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 διεξήχθησαν οι πρώτες ελεύθερες πολυκομματικές εκλογές

Αλβανία

Υπάρχουν 14 εθνικά πάρκα στην Αλβανία τα οποία λειτουργούν ως καταφύγια για πολυάριθμα ζώα και φυτά. Η πόλη του Βερατίου, στην καρδιά της Αλβανίας, είναι μία από τις παλαιότερες της χώρας. Ο φραγκισκανός μοναχός Γκέργκι Φίστα (1871-1940) είναι ένας από τους πιο διάσημους συγγραφείς της χώρας. Το εντυπωσιακό κάστρο Ροζάφα στα βορειοδυτικά είναι χτισμένο πάνω σε ένα βραχώδη λόφο δίπλα στην πόλη της Σκόδρας, η οποία είναι μία από τις παλαιότερες και πλέον ιστορικές πόλεις της Αλβανίας.

Κάστρο Ροζάφα

Το προεδρικό μέγαρο στο Σαράγεβο

Η πόλη του Βαράζντιν

Βοσνία και Ερζεγοβίνη

Ορεινή και δασώδης, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη είναι διάσημη για τα ίχνη ποικίλων επιρροών, από τους Τούρκους έως τους Αυστριακούς, και αποτελεί ένα αμάλγαμα ανατολικού και δυτικού πολιτισμού, που αντιπροσωπεύει μία πολυγλωσσική,

Κροατία

Η γραβάτα πήρε το όνομά της από το θαυμασμό των Γάλλων του 17ου αιώνα προς τον κόμπο που δενόταν “à la croate”. Όπως οι Κροάτες δημιούργησαν έναν ενδυματολογικό θεσμό για τους Ευρωπαίους, έτσι και η Αυστρο-Ουγγαρία και η

// 06|02|1999
Έναρξη των συνομιλιών του
Ραμπουγιέ με στόχο την επίτευξη
ειρηνευτικής συμφωνίας ανάμεσα
στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της
Γιουγκοσλαβίας και τους Αλβανούς
του Κοσσυφοπέδιου.

Κοσσυφοπέδιο (βάσει της
Απόφασης 1244 του Συμβουλίου
Ασφαλείας του ΟΗΕ)

Το Κοσσυφοπέδιο πήρε την ονομασία του από την Πεδιάδα των Κοτσυφίων κοντά στην Πρίστινα. Ο Αντόν Πάσκου (1937-1995) υπήρξε εμβληματική προσωπικότητα της

// 22[01]2001
Στην ΠΓΔΜ, οι συγκρούσεις ανάμεσα στον Εθνικό Απελευθερωτικό Στρατό που ιδρύθηκε το 1999 και στις κρατικές δυνάμεις ασφαλείας κλιμακώνονται μετά το βομβαρδισμό του αστυνομικού τμήματος του Τεάρας.

// 21|11|1995
Η πόλεμος στη Βοσνία φθάνει στο
τέλος του με την υιοθέτηση της
Συμφωνίας του Ντέιτον.

// 24|03|1999
Έναρξη του λεγόμενου πολέμου
του Κοσσυφοπεδίου. Αεροπορικές
επιθέσεις του ΝΑΤΟ εις βάρος της
Ομοσπονδιακής Δημοκρατία της
Γιουγκοσλαβίας (τέλος: 10/06/1999).

//13|08|2001
Υπογράφεται η Συμφωνία
Πλαίσιο της Οχρίδας. Στις εθνικές
μειονότητες της ΠΓΔΜ παρέχονται
διευρυμένα δικαιώματα.

// 26/02/2004
Ο πρόεδρος της ΠΓΔΜ Μπόρις Τραϊκόφσκι χάνει τη ζωή του σε αεροπορικό δυστύχημα κοντά στο Μόσταρ (Βοσνία και Ερζεγοβίνη). Τα αίτια του δυστυχήματος παραμένουν αδιευκρίνιστα.

πολεμική και πολυθηρευτική ιστορία. Ο παγκοσμίως φήμης Βόσνιος Ίβο Άντριτς, ο οποίος έγραψε «Το γεφύρι του Δρίνου», βραβεύτηκε το 1961 με το Νόμπελ Λογοτεχνίας. Στους διάσημους Βόσνιους

αναγεννησιακή Βενετία εισήγαγαν το υπέροδο αρχιτεκτονικό τους στυλ στις κροατικές πόλεις. Το 2010 το Σπλιτ φιλοξένησε το Διεθνή Κύπελλο Στίβου, αλλά για τους Κροάτες

αλβανικής λογοτεχνίας του 20ού αιώνα στο Κοσσυφοπέδιο και άσκησε σημαντική επιρροή στις μελλοντικές γενεές συγγραφέων. Το τζαμί του Σινάν Πασά στο Προίξορν, τη δεύτερη

| 06

TO ΓΝΩΡΙΖΑΤΕ;

μεγαλύτερη πόλη του Κοσσυφοπεδίου, είναι ένα πολιτιστικό μνημείο από την οθωμανική εποχή: ο μιναρές του, ύψους 43,5 μέτρων, είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος σε όλα τα Βαλκάνια.

καλοκαίρι στη μουσική πρωτεύουσα της χώρας. Εκτεταμένες οροσειρές, με συνολικά επτά βουνά πάνω από τα 2.500 μέτρα, καθιστούν τα χειμερινά σπορ εξαιρετικά ελκυστικά.

Πρίζρεν, η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη του
Κοσσυφοπεδίου

*Η Οχρίδα έχει ανακηρυχθεί Μνημείο
Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς
της UNESCO από το 1979*

Πρώην Γιουγκοσλαβική
Δημοκρατία της Μακεδο-
νίας

Υπάρχει ένα νέο επίτευγμα για να καταγραφεί στα παγκόσμια ρεκόρ. Οι κάτοικοι του χωριού Σάρτσιαβο μαγείρεψαν 3,15 τόνους φασόλια

Μαυροβούνιο

Ο Πέτρος Β' Πέτροβιτς-Νιέγκος, ηγεμόνας-επίσκοπος της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Μαυροβουνίου στο πρώτο μισό του 19ου αιώνα, αποτελεί έναν από τους σπουδαιότερους ποιητές της

Το κέντρο του Βελιγραδίου

// 15/03/2004
Μετά από δημοσίευση στον Τύπο της ψευδής ειδήσης ότι Σέρβοι είχαν πνίξει σε ποτάμι παιδιά αλβανικής καταγωγής, ξεσπά πογκρόμ εναντίον της σερβικής μειονότητας του Κοσσυφοπέδιου.

πόροι της χώρας αποτελούν ακόμη έναν σημαντικό παράγοντα για την οικονομία του Μαυροβουνίου.

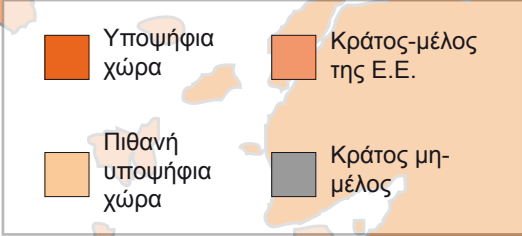
Το σύγχρονο κέντρο της Ποντογκόριτσα

Σερβία

Η Σερβία διαθέτει πλούσια μεσαιωνική ιστορία. Πανέμορφα μοναστήρια υπενθυμίζουν στους επισκέπτες τη βυζαντινή και την ορθόδοξη παράδοση. Χάρη σε συγγραφείς όπως ο Ντανίλο Κις, ο Μλόγκνταν Μπογκντάνοβιτς και ο Μίλο Ντορ, η σερβική λογοτεχνία έχει προσελκύσει το διεθνές ενδιαφέρον. Η σύγχρονη μουσική σκηνή συνδέεται με τραγουδιστές όπως η Μαρί Σεφίροβιτς, η οποία κέρδισε το

07 |

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΤΩΝ ΔΥΤΙΚΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

 ΑΛΒΑΝΙΑ	
πρωτεύουσα	Τίρανα
μορφή πολιτεύματος	δημοκρατία
πληθυσμός	3,14 εκατομμύρια
έκταση	28.748 km ²
ΑΕΠ (κατά κεφαλή)	4.520 δολάρια ΗΠΑ
ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης	5,4%
ποσοστό ανεργίας	13%
θρησκείες	Μουσουλμάνοι (70%), Χριστιανοί Ορθόδοξοι (20%), Καθολικοί (10%)
αρχηγός κράτους	Μπαμίρ Τόπι
πρόεδρος της κυβέρνησης	Σαλί Μπερίσα

 ΒΟΣΝΙΑ ΚΑΙ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	
πρωτεύουσα	Σαράγεβο
μορφή πολιτεύματος	δημοκρατία
πληθυσμός	3,77 εκατομμύρια
έκταση	51.129 km ²
ΑΕΠ (κατά κεφαλή)	4.520 δολάρια ΗΠΑ
ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης	5,4%
ποσοστό ανεργίας	(δεν υπάρχουν στοιχεία)
θρησκείες	Μουσουλμάνοι, Χριστιανοί Ορθόδοξοι, Καθολικοί
αρχηγός κράτους	Προεδρεύον μέλος Προεδρίας + 2 μέλη της τριμελούς εναλλασσόμενης Προεδρίας
πρόεδρος της κυβέρνησης	Νίκολα Σπίριτς

 ΚΡΟΑΤΙΑ	
πρωτεύουσα	Ζάγκρεμπ
μορφή πολιτεύματος	δημοκρατία
πληθυσμός	4,43 εκατομμύρια
έκταση	56.542 km ²
ΑΕΠ (κατά κεφαλή)	13.580 δολάρια ΗΠΑ
ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης	- 5,8%
ποσοστό ανεργίας	9,1%
θρησκείες	Καθολικοί (90%), Χριστιανοί Ορθόδοξοι (4%), Μουσουλμάνοι (1%)
αρχηγός κράτους	Ίβο Γιοσίποβιτς
πρόεδρος της κυβέρνησης	Γιάντρανκα Κόσορ

 ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟ (ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 1244 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΗΕ)	
πρωτεύουσα	Πρίστινα
μορφή πολιτεύματος	διοίκηση του ΟΗΕ (UNMIK)
πληθυσμός	1,76 εκατομμύρια
έκταση	10.887 km ²
ΑΕΠ (κατά κεφαλή)	(δεν υπάρχουν στοιχεία)
ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης	5,4%
ποσοστό ανεργίας	45%
θρησκείες	Μουσουλμάνοι, Χριστιανοί Ορθόδοξοι, Καθολικοί
αρχηγός κράτους	Θέση σε χηρεία
πρόεδρος της κυβέρνησης	Χασίμ Θάτσι

 ΠΡΩΗΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	
πρωτεύουσα	Σκόπια
μορφή πολιτεύματος	δημοκρατία
πληθυσμός	2,04 εκατομμύρια
έκταση	25.713 km ²
ΑΕΠ (κατά κεφαλή)	4.130 δολάρια ΗΠΑ
ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης	- 0,7%
ποσοστό ανεργίας	32,2%
θρησκείες	Χριστιανοί Ορθόδοξοι (70%), Μουσουλμάνοι (25%), Καθολικοί
αρχηγός κράτους	Γκιόργκι Ιβάνοφ
πρόεδρος της κυβέρνησης	Νίκολα Γ'κρουέφσκι

 ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	
πρωτεύουσα	Ποντγκόριτσα
μορφή πολιτεύματος	δημοκρατία
πληθυσμός	0,6 εκατομμύρια
έκταση	13.812 km ²
ΑΕΠ (κατά κεφαλή)	6.000 δολάρια ΗΠΑ
ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης	8,1%
ποσοστό ανεργίας	9%
θρησκείες	Χριστιανοί Ορθόδοξοι, Καθολικοί, Μουσουλμάνοι
αρχηγός κράτους	Φίλιπ Βουγιάνοβιτς
πρόεδρος της κυβέρνησης	Ίγκορ Λούκσιτς

 ΣΕΡΒΙΑ	
πρωτεύουσα	Βελιγράδι
μορφή πολιτεύματος	δημοκρατία
πληθυσμός	7,35 εκατομμύρια
έκταση	77.474 km ²
ΑΕΠ (κατά κεφαλή)	5.590 δολάρια ΗΠΑ
ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης	- 3%
ποσοστό ανεργίας	13,6%
θρησκείες	Χριστιανοί Ορθόδοξοι, Καθολικοί, Μουσουλμάνοι, Προτεστάντες, Εβραίοι
αρχηγός κράτους	Μπόρις Τάντιτς
πρόεδρος της κυβέρνησης	Μίρκο Τσβέτκοβιτς

ΚΟΣΤΗ ΚΑΙ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

INFO Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής
www.idkaramanlis.gr

Υπουργείο Εξωτερικών
www.mfa.gr

Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα
http://ec.europa.eu/ellada/index_el.htm

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Γραφείο Ενημέρωσης στην Ελλάδα
www.europarl.gr

Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (Centre for European Studies)
www.thinkingeurope.eu

Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων
www.idis.gr

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
http://pedis.uop.gr

Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου δημιούργησε συναισθήματα αισιοδοξίας στην Ελλάδα σχετικά με το μέλλον των Βαλκανίων γειτόνων της. Ωστόσο, η αστάθεια που κυριάρχησε στη δεκαετία του 1990 αποτέλεσε πηγή πολιτικής αβεβαιότητας για ολόκληρη την περιοχή. Πρωταρχικός στόχος της Ελλάδας υπήρξε η βελτίωση των σχέσεων της με όλα τα κράτη των Βαλκανίων. Ωστόσο, αυτή η προοπτική κάθε άλλο παρά διευκολύνθηκε από τον πόλεμο στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Οι διμερείς και πολυμερείς συγκρούσεις επέτειναν την αβεβαιότητα και την ανασφάλεια, ιδιαίτερα στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων. Ταυτόχρονα, ανέστειλαν την ένταξη των περισσότερων από αυτά τα κράτη στους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Η Ελλάδα ήταν εκείνη την εποχή η μοναδική βαλκανική χώρα που αποτελούσε μέλος του NATO και της Ε.Ε.

Η Ελλάδα πιστεύει ακράδαντα ότι η συμπερίληψη των Βαλκανίων γειτόνων της στη διαδικασία ευρωπαϊκής ενοποίησης θα εμπεδώσει τη δημοκρατία και θα προωθήσει την οικονομική και πολιτική σταθερότητα σε ολόκληρη τη Νοτιοανατολική

των πολιτικών της Ε.Ε., γεγονός που θα ενισχύσει την ευημερία και την ασφάλεια στην ευρύτερη περιοχή.

«Η ένταξη στην Ε.Ε. θα ενισχύσει την πολιτική σταθερότητα και την οικονομική ανάπτυξη»

Όλα τα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων που επιθυμούν να ενταχθούν στην Ε.Ε. θα πρέπει να πληρούν τα κριτήρια της Κοπεγχάγης. Τα κριτήρια αυτά συμπεριλαμβάνουν την εφαρμογή μακρόπνοων πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων προς την κατεύθυνση της σταθεροποίησης της δημοκρατίας, της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και

αλλά περισσότερο ως πολιτικές προϋποθέσεις που κατατείνουν στην ελαχιστοποίηση των διαφοροποιήσεων ανάμεσα στα υπάρχοντα και στα νέα μέλη της Ε.Ε.

Η περιφερειακή συνεργασία ανάμεσα στα βαλκανικά κράτη σε τομείς όπως η μετανάστευση, το οργανωμένο έγκλημα, οι διεθνείς μεταφορές και τα ενεργειακά δίκτυα, αποτελούν τη βάση της ευρωπαϊκής τους προοπτικής. Η Ελλάδα έχει κάθε λόγο να πιστεύει ότι η υιοθέτηση των όρων ένταξης στην Ε.Ε. θα ενισχύσει την πολιτική σταθερότητα και την οικονομική ανάπτυξη στην περιοχή. Θα περιορίσει τη ροή οικονομικών μεταναστών που διέρχονται από τα βόρεια σύνορα της χώρας και θα επιτρέψει το άνοιγμα των βαλκανικών οικονομιών. Το στοιχείο αυτό είναι κρίσιμο για την Ελλάδα, δεδομένου του ενδιαφέροντος που επί χρόνια έχει επιδείξει για την ανάπτυξη των οικονομικών της σχέσεων με τους βόρειους γείτονές της. Η Ελλάδα αποτελεί σήμερα σημαντικό οικονομικό εταίρο για την Αλβανία, τη Σερβία και την ΠΓΔΜ. Ελληνικές επιχειρήσεις σε διάφορους τομείς (π.χ. επικοινωνίες, τράπεζες) ασκούν σημαντική επρροή στις τοπικές αγορές, προσφέροντας θέσεις εργασίας και συνεισφέροντας στην οικονομική ανάπτυξη.

	--	++
Κόστος	Η διεύρυνση της Ε.Ε. είναι ακριβή για τα κράτη-μέλη. Οι πλουσιότερες χώρες θα καταστούν σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό χρηματοδότες της Ευρώπης.	Σημαντικά ποσά από τους ευρωπαϊκούς πόρους θα επιστρέψουν στις χώρες της Ε.Ε. Τα κράτη-μέλη που έχουν μεγάλο ποσοστό εξαγωγών επωφελούνται από την αύξηση της αγοραστικής δύναμης των επιδοτούμενων χωρών.
Αγορά εργασίας	Εξαιτίας της μεταφοράς επιχειρήσεων στην Κεντρική και στην Ανατολική Ευρώπη, υπάρχει μείωση θέσεων εργασίας στις σημερινές έδρες των επιχειρήσεων.	Πολλές επιχειρήσεις ήδη παράγουν προϊόντα σε χώρες που επιδιώκουν να καταστούν μέλη της Ε.Ε. Ο διεθνής καταμερισμός εργασίας ενισχύει την επιχειρηματικότητα και δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας.
Εγκληματικότητα	Η διεύρυνση της Ε.Ε. οδηγεί σε αύξηση του οργανωμένου εγκλήματος.	Η ενίσχυση της συνεργασίας καθιστά πιο αποτελεσματική την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος.
Προστασία του περιβάλλοντος	Η περιβαλλοντική προστασία στις υποψήφιες χώρες υπολείπεται κατά πολύ του επιπέδου της Ε.Ε.	Η περιβαλλοντική ρύπανση δεν σέβεται τα εθνικά σύνορα. Όλοι οι Ευρωπαίοι θα ωφεληθούν από περιβαλλοντικές επενδύσεις στις υποψήφιες χώρες.
Μετανάστευση	Η μετανάστευση από τα νέα κράτη-μέλη θα αυξηθεί, με αποτέλεσμα την άσκηση πιέσεων στην αγορά εργασίας, στην υγειονομική περίθαλψη, στα συστήματα κοινωνικής προστασίας και στην κοινωνική ειρήνη των υφιστάμενων κρατών-μελών της Ε.Ε.	Κάθε διεύρυνση της Ε.Ε. συνοδεύεται από αντίστοιχους φόβους. Ωστόσο, η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης που προέκυψε από τη διεύρυνση δημιούργησε πολλές νέες θέσεις εργασίας στα νέα κράτη-μέλη. Οι φόβοι για τη δημιουργία μεταναστευτικού ρεύματος δεν επιβεβαιώθηκαν.

// 16/05/2004
Η Κροατία γίνεται επίσημα υποψήφια προς ένταξη στην Ε.Ε. χώρα.

// 01/05/2004
Η Σλοβενία γίνεται μέλος της Ε.Ε.

// 17/12/2005
Η ΠΓΔΜ γίνεται επίσημα υποψήφια προς ένταξη στην Ε.Ε. χώρα. Η έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων αναβάλλεται.

// 16/10/2007
Η Κροατία εκλέγεται μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ για περίοδο δύο ετών.

// 22/03/2004
Η ΠΓΔΜ υποβάλλει αίτηση ένταξης στην Ε.Ε.

// 17/12/2004
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει να αρχίσει διαπραγματεύσεις με την Κροατία.

// 04/10/2005
Η Κροατία αρχίζει ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Ε.Ε. μετά από απόφαση των υπουργών Εξωτερικών της Ε.Ε.

// 03/06/2006
Το Μαυροβούνιο ανακηρύσσει την ανεξαρτησία του.

Ευρώπη. Ο «εξευρωπαϊσμός» των Δυτικών Βαλκανίων θα καταστήσει όλες τις γειτονικές προς την Ελλάδα χώρες κοινωνούς των αξιών και

της δημιουργίας μίας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς. Τα κριτήρια ένταξης στην Ε.Ε. δεν έχουν διατυπωθεί απλώς ως νομικοί κανόνες,

Νομική Ενημέρωση

© 2011 Konrad-Adenauer-Stiftung e.V.
Η παρούσα έκδοση υλοποιήθηκε με την αρωγή της Ε.Ε. Τα περιεχόμενα αυτής της έκδοσης αποτελούν αποκλειστική ευθύνη του Konrad-Adenauer-Stiftung e.V. και του Ινστιτούτου Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι εκφράζουν τις απόψεις της Ε.Ε.

ΤΙΤΛΟΣ: «Η διεύρυνση της Ε.Ε.: ενημερωθείτε και δραστηριοποιηθείτε!»

ΕΚΔΟΤΗΣ: Konrad-Adenauer-Stiftung, Avenue de l'Yser 11, 1040 Brussels – Belgium
ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ: Holger-Michael Arndt, Markus W. Behne, Alexander Burka (CIVIC-Institute for international Education, Düsseldorf – Germany).
Τα κείμενα στις σελίδες 5 (γαλλόζο κουτί), 10-11 και 15 συγγράφηκαν από τους συνεργαζόμενους φορείς σε αυτή την έκδοση. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συνεργαζόμενο φορέα σε αυτή την έκδοση ανατρέξτε στο οπισθόφυλλο.
ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΚΑΙ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Lazar Backovic

ΜΙΑ ΟΛΟΘΕΝΑ ΔΙΕΥΡΥΝΟΜΕΝΗ ΕΝΩΣΗ;

Η ενότητα ως αυτοδέσμευση

Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ξεκίνησε στα χρόνια που ακολούθησαν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Οι θεμελιωτές της κατανόησαν ότι τα εθνικιστικά ευρωπαϊκά κράτη είχαν προκαλέσει δύο καταστροφικούς Παγκόσμιους Πολέμους στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα. Μόνο η εφαρμογή της αρχής της ολοκλήρωσης, η αποδοχή των υφιστάμενων συνόρων και ο σεβασμός προς τους διαφορετικούς τρόπους δημοκρατικού βίου μεταξύ γειτονικών

συγκαταλέγεται ανάμεσα στις πλέον θεμελιώδεις αρχές της Ε.Ε. Το Προοίμιο της Συνθήκης για την Ε.Ε. διακηρύσσει:

«**ΕΜΠΝΕΟΜΕΝΟΙ** από την πολιτιστική, τη θρησκευτική και την ανθρωπιστική κληρονομιά της Ευρώπης, από την οποία αναπτύχθηκαν οι παγκόσμιες αξίες των απαράβατων και αναφαίρετων δικαιωμάτων του ανθρώπου, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την ιστορική σημασία του τερατισμού της διαίρεσης της ευρωπαϊκής ηπείρου και την ανάγκη να δημιουργηθούν σταθερές βάσεις για τη μελλοντική οικοδόμηση της Ευρώπης».

Η αρχή της ενοποίησης, η οποία εγγυάται την ειρήνη ανάμεσα στα μέλη, δεν επιβάλλεται με τη βία, αλλά προκύπτει από την ελεύθερη βούληση των λαών και των εκλεγμένων κυβερνήσεών τους. Η διαδικασία υποβολής αιτήματος ένταξης στην Ε.Ε. διατυπώνεται με σαφήνεια στη Συνθήκη για την Ε.Ε.

Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά Κοινοβούλια ενημερώνονται για την αίτηση αυτή. Το αιτούν κράτος απευθύνει την αίτησή του στο Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών από τα οποία απαρτίζεται. Λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια επλεξιμότητας που συμφωνεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Οι όροι της προσχώρησης και οι λόγω αυτής αναγκαίες προσαρμογές των Συνθηκών που θεμελιώνουν την Ένωση, αποτελούν αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των κρατών-μελών και του αιτούντος κράτους. Η συμφωνία αυτή υπόκειται σε επικύρωση εκ μέρους όλων των συμβαλλόμενων κρατών, κατά τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες».

Αυτοκρατορική υπερεξάπλωση

Πολλές μορφές πολυεθνικών αυτοκρατοριών ανήκουν στην ιστορία. Εξαιτίας των περιορισμένων πόρων του, ο κεντρικός πόλος ισχύος δεν

της αυτοκρατορίας. Η πολιτιστική, η οικονομική και η ηθική κυριαρχία αποτελούν αποτελεσματικότερους τρόπους για την επέκταση της μακροήμερης. Αλλά κάτι τέτοιο ισχύει για την Ε.Ε.;

Αρμονία και διαρκής ειρήνη;

Κάτι τέτοιο θα σήμαινε το τέλος όλων των αντιπαραθέσεων, αγώνων και πολέμων όπως είχαν «προβλέψει» οι φιλόσοφοι του Διαφωτισμού. Αλλά αυτό δεν ισχύει – με εξαίρεση την κατάργηση του πολέμου! Οι αντιπαραθέσεις και οι αγώνες είναι απαραίτητοι στις δημοκρατικές κοινωνίες και κατά συνέπεια αποτελούν μέρος της Ε.Ε. Οι πολιτικές αντιπαραθέσεις είναι ακόμα πιο σημαντικές: αποτελούν το θεμέλιο για την ειρηνική ανάπτυξη.

Ο ευρωπαϊκός τρόπος αντιμετώπισης αμφιλεγόμενων ζητημάτων δεν προκύπτει ως αποτέλεσμα αρμονίας ή ανυπαρξίας συμφερόντων. Αντίθετα, συνίσταται στην κατάληξη στην οποία απόφαση μέσα από νόμιμες εκλογικές διαδικασίες, οι οποίες διεξάγονται

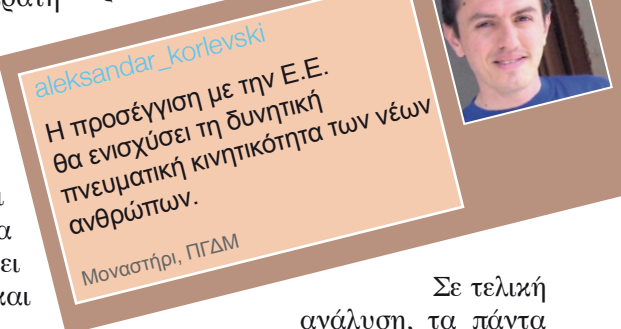
Μία παγκόσμια φωνή

Μία σύγκριση των παγκόσμιων δυνάμεων στις πρώτες δεκαετίες του 21ου αιώνα καταδεικνύει ότι μερικά ευρωπαϊκά κράτη εξακολουθούν να συγκαταλέγονται ανάμεσα στις ηγέτιδες οικονομίες. Αλλά το μέγεθος των κρατών –όπως εκφράζεται από τον αριθμό των κατοίκων τους– δείχνει ότι αυτά τα ευρωπαϊκά κράτη δεν είναι πλέον οι «μεγάλοι παίχτες» όπως πριν από 100 χρόνια. Μέσω της ενοποίησης των ευρωπαϊκών κρατών, η Ε.Ε. αποκτά παγκόσμια επιρροή. Προκειμένου να επιτύχουν κάτι τέτοιο, τα κράτη-μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι η Ε.Ε. διαθέτει κοινή βούληση, κοινή πολιτική και κοινή φωνή.

Πού βρίσκονται τα όρια της Ε.Ε.;

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ε.Ε., κάθε ευρωπαϊκό κράτος που σέβεται τις αρχές της ελευθερίας και της δημοκρατίας, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την κυριαρχία του νόμου, έχει τη δυνατότητα να

Δεδομένης της γεωγραφικής θέσης των κρατών των Δυτικών Βαλκανίων και των ιστορικών και πολιτιστικών δεσμών τους με τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., είναι προφανές γιατί το μέλλον της περιοχής βρίσκεται στην Ε.Ε. Ωστόσο, ένας ορισμός του «ευρωπαϊκού κράτους» δεν είναι πάντοτε εύκολος, καθώς οι κοινές αξίες ξεπερνούν τα γεωγραφικά όρια.

Σε τελική ανάλυση, τα πάντα εξαρτώνται από τον ορισμό που δίνουν οι ίδιοι οι Ευρωπαίοι. Στις δημοκρατικές κοινωνίες δεν υπάρχει καμία εξωτερική δύναμη που να προσδιορίζει το «ποιος είναι ποιος».

|| Προοίμιο της Συνθήκης για την Ε.Ε. (εκδοχή της Λισαβόνας).

// 17/02/2008
Το Κοσσυφοπέδιο ανακηρύσσει μονομερώς την ανεξαρτησία του. Μέχρι στιγμής, 22 κράτη-μέλη της Ε.Ε. το έχουν αναγνωρίσει.

// 15/12/2008
Το Μαυροβούνιο υποβάλει αίτηση προκειμένου να καταστεί πλήρες μέλος της Ε.Ε.

// 28/04/2009
Η Αλβανία υποβάλει αίτηση ένταξης στην Ε.Ε.

// 19/12/2009
Κατάργηση της βίζας για τους πολίτες της ΠΓΔΜ, του Μαυροβουνίου και της Σερβίας για τις λεγόμενες χώρες Σένγκεν.

// 01/01/2008
Η Σλοβενία αναλαμβάνει την Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε.

// 09/09/2008
Η Σερβία υπογράφει με την Ε.Ε. τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Συνδέσης.

// 01/04/2009
Η Αλβανία και η Κροατία γίνονται μέλη του ΝΑΤΟ. Η ένταξη της ΠΓΔΜ θα πραγματοποιηθεί μόλις καταλήξει σε αμοιβαία αποδεκτή λύση με την Ελλάδα για το θέμα της ονομασίας.

// 11/09/2009
Η Σλοβενία και η Κροατία καταλήγουν σε συμβιβασμό για τις συνοριακές τους διαφορές προκειμένου η Σλοβενία να άρει το βέτο της. Οι διαπραγματεύσεις της Ε.Ε. με την Κροατία συνεχίζονται.

Άρθρο 49

«Κάθε ευρωπαϊκό κράτος το οποίο σέβεται τις αξίες που αναφέρονται στο άρθρο 2 και δεσμεύεται να τις προάγει, μπορεί να ζητήσει να γίνει μέλος της

μπόρεσε να αποτρέψει την αποδόμηση της περιφέρειάς του. Ειδικότερα η στρατιωτική ισχύς αποδείχθηκε αδύναμο μέσο προκειμένου να διατηρήσει την ενότητα ολόκληρης

δημόσια, με σεβασμό στα δικαιώματα των μειονοτήτων.

υποβάλει αίτηση προκειμένου να καταστεί μέλος της Ε.Ε.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Μαθαίνοντας για την Ευρώπη

Η περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων είναι ξεχωριστή για την Ευρώπη. Μπορεί να δώσει το έναυσμα σε συζητήσεις για τις αξίες και τις δομές της Ε.Ε., καθώς και για τις ευκαιρίες και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι νεαροί Ευρωπαίοι.

Πολλά από τα κείμενα που υπάρχουν σε αυτό το φυλλάδιο μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση της Ε.Ε., καθώς και των υποψήφιων και πιθανών υποψήφιων χωρών. Μπορείτε να φτιάξετε αντίγραφα του φυλλαδίου και να τα χρησιμοποιήσετε για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Προκειμένου να υλοποιήσετε ορισμένες δραστηριότητες και το μάθημα που υπάρχει στη «σελίδα δραστηριότητας» (σελ. 15) είναι απαραίτητο να έχετε αυτό το υλικό.

Πώς να δουλέψετε με τη «σελίδα δραστηριότητας»

Η πρώτη δραστηριότητα απαιτεί προετοιμασία εκ των προτέρων. Το

χρειαστεί να αντιγράψετε τις σελίδες 2 και 3. Οι μαθητές δουλεύουν πάνω στο κείμενο χωρισμένοι σε τρεις ομάδες με θέμα την ειρήνη, τη δημοκρατία και την ευημερία. Θα πρέπει να φτιάξουν μία αφίσα και να τη δείξουν στους συμμαθητές τους. Η πέμπτη δραστηριότητα απαιτεί αντίγραφα των σελίδων 6 και 7. Τα γκρίζα γράμματα αποτελούν απαντήσεις στη δεύτερη δραστηριότητα αλλά δεν θα εμφανίζονται στα φωτοαντίγραφα εφόσον χρησιμοποιήσετε χαμηλή αντίθεση.

Πρώτη δραστηριότητα: «αντίγραφο με προκλήσεις»

Ο εκπαιδευτικός πρέπει να φτιάξει αντίγραφα του χάρτη στις σελίδες 8 και 9, παραλείποντας τις πληροφορίες για τις χώρες. Ο εκπαιδευτικός κρατά όλα τα αντίγραφα και τοποθετεί ένα στην έδρα για να το δείξει στους μαθητές.

Οι μαθητές κάθονται σε ομάδες τεσσάρων ατόμων γύρω από ένα τραπέζι, πάνω στο οποίο υπάρχει μόνο μία λευκή κόλλα χαρτί και ένα

- Ένας μαθητής από κάθε ομάδα έρχεται στην έδρα.
- Αυτοί οι μαθητές κοιτούν για 30 δευτερόλεπτα το αντίγραφο που βρίσκεται στην έδρα και επιστρέφουν στις ομάδες τους.
- Για δύο λεπτά συζητούν και σχεδιάζουν αυτά που είδαν.
- Κατόπιν, ένα δεύτερο μέλος από κάθε ομάδα πηγαίνει στην έδρα και κοιτάζει το αντίγραφο για 30 δευτερόλεπτα.
- Επιστρέφουν και επί δύο λεπτά συζητούν και σχεδιάζουν όσα είδαν.
- Οι υπόλοιποι μπορούν να σκεφτούν άλλη δραστηριότητα για τον επόμενο μαθητή.

Η δραστηριότητα ολοκληρώνεται όταν επιστρέψει ο τέταρτος μαθητής και τα αποτελέσματα όσων έχει δει εισάγονται στον σχεδιασμένο χάρτη. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός μοιράζει τα προετοιμασμένα αντίγραφα του χάρτη και οι μαθητές συγκρίνουν τα αποτελέσματα της ομάδας τους με τον αυθεντικό χάρτη. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να ρωτήσει τους μαθητές εάν η δραστηριότητα

Αντίγραφο με προκλήσεις

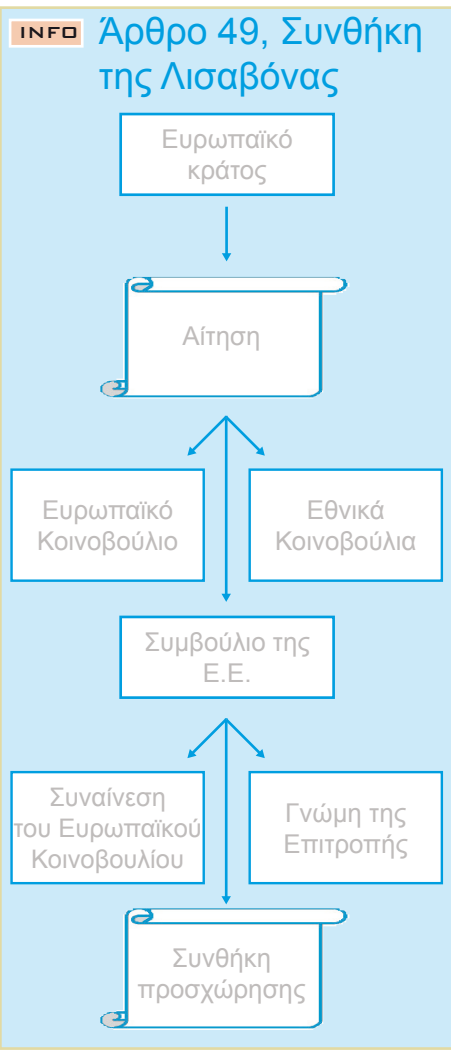
Το αντίγραφο που ετοιμάσατε έχει πιθανότατα ορισμένα λάθη. Συγκρίνετε τον αυθεντικό χάρτη με τα αποτελέσματα της ομάδας σας και συζητήστε γιατί κάνατε αυτά τα λάθη.

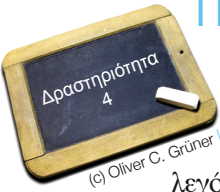
Διαδικασία προσχώρησης

Το ακόλουθο κείμενο προέρχεται από τη Συνθήκη της Ε.Ε. Τοποθέτησε τις λέξεις-κλειδιά στο διάγραμμα:

Άρθρο 49 της Συνθήκης της Λισαβόνας
«Κάθε ευρωπαϊκό κράτος [...] μπορεί να ζητήσει να γίνει μέλος της Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά Κοινοβούλια ενημερώνονται για την αίτηση αυτή. Το αιτούν κράτος απευθύνει την αίτησή του στο Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το

// 12/12/2010
Διεξαγωγή των πρώτων βουλευτικών εκλογών στο Κοσσυφοπέδιο μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του. Παρατηρητές της Ε.Ε. σημειώνουν ότι διατυπώθηκαν σοβαρές καταγγελίες για νοθεία. Οι εκλογές επαναλαμβάνονται σε πέντε δημούς.

Περιοχή Σένγκεν

Στο «χρονολόγιο γεγονότων» υπάρχει η έκφραση: «οι λεγόμενες χώρες Σένγκεν». Βρες στην ιστοσελίδα της Ε.Ε. (http://europa.eu/travel/doc/index_el.htm) γιατί είναι σημαντικό για ένα κράτος των Δυτικών Βαλκανίων να γίνει μέλος του χώρου Σένγκεν. Γράψε μία σύντομη ιστορία για ένα παιδί της ηλικίας σου, το οποίο κατάγεται από μία από τις χώρες που αναφέρονται στο «χρονολόγιο γεγονότων». Πώς νιώθει που βρίσκεται «εντός του χώρου Σένγκεν»;

Ελέγξτε μία χώρα

Περιέγραψε την πορεία ενός από τα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων προς την Ε.Ε.

// 01/03/2010
Ο Βόσνιος υπουργός Εξωτερικών ανακοινώνει ότι έως το τέλος του έτους η χώρα του θα υποβάλει αίτηση ένταξης στην Ε.Ε.

// 22/07/2010
Το Διεθνές Δικαστήριο γνωμοδοτεί ότι η ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου δεν παραβιάζει το διεθνές δίκαιο.

// 22/12/2009
Η Σερβία υποβάλλει αίτηση ένταξης στην Ε.Ε.

// 30/06/2010
Ανοίγουν τα τελευταία τρία κεφάλαια των διαπραγματεύσεων ανάμεσα στην Κροατία και την Ε.Ε.

// 09/09/2010
Η Σερβία εκφράζει την πρόθεσή της να αρχίσει διαπραγματεύσεις με το Κοσσυφοπέδιο.

// 15/12/2010
Κατάρτιση της βίβας για τους πολίτες της Αλβανίας και της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης για τις λεγόμενες χώρες Σένγκεν.

αντίγραφο της σελίδας 15 πρέπει να διανεμηθεί στην τάξη μόνο αφού ολοκληρωθεί η πρώτη δραστηριότητα. Για τη δεύτερη δραστηριότητα θα

στυλό. Ο εκπαιδευτικός περιγράφει τη δραστηριότητα και δίνει το έναυσμα για κάθε επιμέρους στάδιο:

ήταν εύκολη ή όχι και τι τους προκάλεσε έκπληξη.

οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών από τα οποία αποτελείται. Λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια επιλεξιμότητας που συμφωνεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο».

Μέσα στην Ε.Ε.

Το κείμενο που σου μοιράστηκε δίνει

Ποια είναι τα εμπόδια και ποια τα οφέλη για τη χώρα που επέλεξες; Πότε μπορεί να γίνει μέλος της Ε.Ε.; Σύγκρινε τη χώρα που διάλεξες με την επιλογή κάποιου άλλου συμμαθητή σου.

Αυτή η έκδοση εντάσσεται στο πλαίσιο του προγράμματος PRINCE «Η διεύρυνση της Ε.Ε.: ενημερωθείτε και δραστηριοποιηθείτε! Ενημερωτικές εκδηλώσεις σε οκτώ ευρωπαϊκές χώρες με θέμα τη μελλοντική διεύρυνση στα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων». Παρέχει στον αναγνώστη μία ενδιαφέρουσα αναδίφηση στην ιστορία των κρατών των Δυτικών Βαλκανίων, στην πορεία τους προς την Ε.Ε., καθώς και στην κοινωνική, πολιτιστική και θρησκευτική τους ποικιλομορφία. Βοηθά επίσης στην κατανόηση του πώς λειτουργεί η διαδικασία διεύρυνσης της Ε.Ε.

Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ
Ε.Ε. ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΤΩΝ
ΔΥΤΙΚΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ:
**ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙΤΕ ΚΑΙ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΘΕΙΤΕ!**

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που ασχολούνται με την εκπαίδευση, σε τοπικές αρχές και πολιτικούς δρώντες, όπως επίσης και σε δημοσιογράφους. Υλοποιείται από μέλη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Πολιτικών Ιδρυμάτων (European Network of Political Foundations – ENoP) σε οκτώ ευρωπαϊκά κράτη. Το Πρόγραμμα Ενημέρωσης του Ευρωπαίου Πολίτη (PRogramme d'INformation du Citoyen Européen – PRINCE) έχει σχεδιαστεί από την Ε.Ε. προκειμένου να παράσχει στο ευρωπαϊκό κοινό πληροφόρηση για τη διεύρυνση της Ε.Ε.

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ BLOG ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ ΣΤΟ FACEBOOK!

WESTERNBALKAN.BLOGSPOT.COM | FACEBOOK: THE EU ENLARGEMENT PROCESS TOWARDS THE WESTERN BALKAN STATES

ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΙ ΣΕ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ

Η ελευθερία, η δικαιοσύνη και η αλληλεγγύη είναι οι βασικές αρχές που χαρακτηρίζουν τις δραστηριότητες του Ιδρύματος Konrad Adenauer (KAS). Το KAS είναι ένα πολιτικό ίδρυμα στενά συνδεδεμένο με τη Χριστιανοδημοκρατική Ένωση της Γερμανίας (CDU). Ως συνιδρυτής της CDU και πρώτος καγκελάριος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, ο Κόνραντ Αντενάουερ (1876-1967) συνένωσε τις χριστιανο-σοσιαλιστικές, τις συντηρητικές και τις φιλελεύθερες παραδόσεις. Στις δράσεις μας για την ευρωπαϊκή και τη διεθνή συνεργασία δουλεύουμε με ανθρώπους που είναι σε θέση να αυτοπροσδιοριστούν τις ζωές τους με ελευθερία και αξιοπρέπεια. Η συνεισφορά μας υποστηρίζεται από αξίες που βοηθούν τη Γερμανία να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες ευθύνες της σε όλο τον κόσμο.

Το Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής είναι επιστημονική μη κερδοσκοπική εταιρεία. Ιδρύθηκε στην Αθήνα τον Ιανουάριο του 1998. Αποστολή του είναι η μελέτη πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών θεμάτων και η διατύπωση προτάσεων πολιτικής με γνώμονα την ενδυνάμωση της δημοκρατίας και την ισόρροπη ανάπτυξη κράτους, αγορών και κοινωνίας, τη χρηστή διακυβέρνηση και την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Το έργο του Ινστιτούτου Δημοκρατίας περιλαμβάνει ερευνητικά προγράμματα, εκδόσεις, εκδηλώσεις, εκπαίδευση και επιμόρφωση για ένα ευρύ φάσμα θεμάτων: κράτος και κοινωνία, οικονομία και ανάπτυξη, εκπαίδευση, επιστήμη και πολιτισμός, διεθνής πολιτική και ασφάλεια, πολιτική και ιδεολογία.